

Aanpak Aziatische hoornaar in Noord-Brabant

Bijeenkomst Aziatische hoornaar Gelderland 30-10-

Provincie Noord-Brabant

Provincie Noord-Brabant

Aziatische hoornaar: waarom aanpakken?

2004 Eerste melding Europa (Zuid-Frankrijk

2016 op Unielijst geplaatst

2017 1e melding Nederland (Dreischor, Zeeland)

2019 1e melding Noord-Brabant (Raamsdonk)

2022 1e melding Gelderland (Wijchen/Ede)

Potentiële bedreiging voor de Biodiversiteit en honingbijen (en volksgezondheid)

- Voedsel bestaat uit vliesvleugelige insecten ((honing)bijen, wespen, vliegen)
- Aanwezigheid Aziatische hoornaars voor bijenkasten veroorzaakt stress bij honingbijen
- Hoornaars verdedigen hun nest fel.

Provincie Noord-Brabant

2017-2020 Eliminatie opgave

Actieve opsporing, elk gevonden nest wordt bestreden

NVWA en EIS kenniscentrum insecten sporen nesten op basis van waarnemingen op.

Nest wordt na opsporing in opdracht van de provincie bestreden

Knelpunten:

- Tijdrovend en kostbaar werk
- Soort betrekkelijk onbekend, mogelijk niet altijd gemeld.
- Weinig tot geen ervaring met het bestrijden van Aziatische hoornaars.

Provincie Noord-Brabant

2021-2023 Beheersen, maar maximaal bestrijden

2021 Statuswijziging van niet gevestigd (doel: eliminatie) naar gevestigd (doel: beheersing)

- Eliminatie van de soort was met de toen bekende opsporingsmethodes niet haalbaar
- Geen eliminatieopgave, wel bestuurlijke afspraak om nesten zoveel als *redelijkerwijs* mogelijk te blijven bestrijden.

Vanaf 2022 sterke toename van het aantal nesten

- Bekendheid onder breder publiek leidt tot meer waarnemingen
- Toepassing van zendermethode vanaf 2022 maakt bestrijding efficiënter

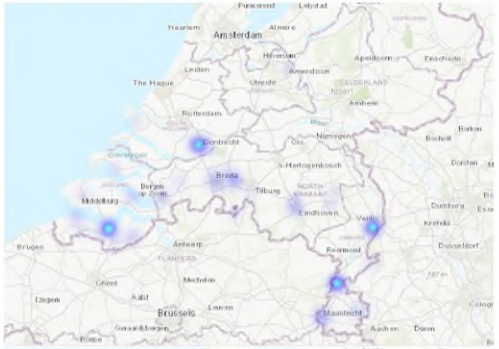

2021: 1 nest in NB

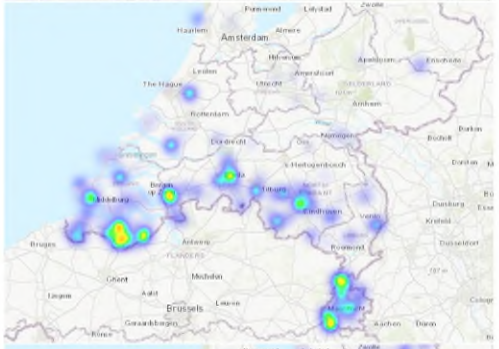

2022: 34 nesten in NB

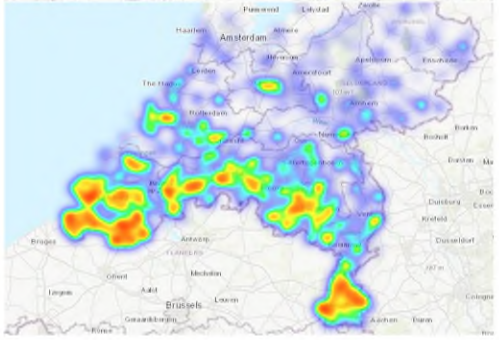

2023:135 nesten in NB

Provincie Noord-Brabant

2024-2025: Leren leven met de Aziatische hoornaar (1)

Maximale bestrijding niet langer redelijkerwijs mogelijk

- Werksters niet altijd gemeld (dus niet elke locatie in beeld)
- Nesten te goed verborgen of te laat zichtbaar
- Instroom Vlaanderen

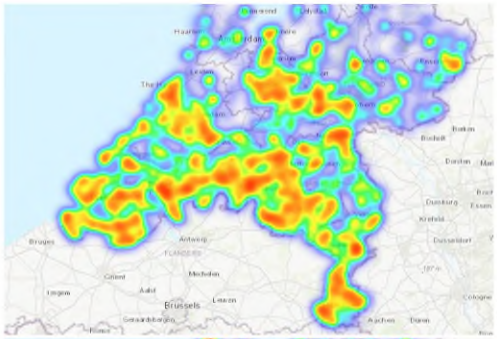

2024: 734 nesten in NB

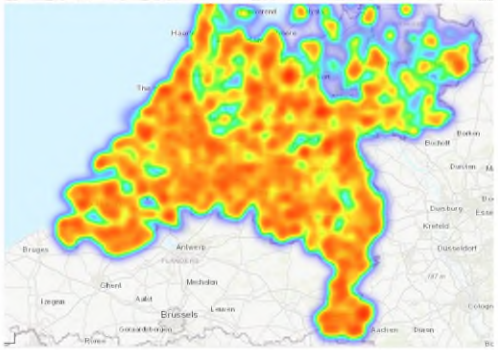

2025: >2000 in NB

Toename zo sterk dat Provincie Noord Brabant zowel in 2024 als 2025 aan het einde van het seizoen heeft moeten prioriteren

Focus verschuift naar het beperken van de impact en overlast. Vergelijkbaar met andere wijdverspreide invasieve exoten

Provincie Noord-Brabant

2024-2025: Leren leven met de Aziatische hoornaar (2)

2024 Beleidsadvies Risico's voor biodiversiteit, volksgezondheid en imkerij lijken mee te vallen.

(bron: Kenniscentrum insecten EIS)

2025 overgangsjaar voor aanpak in Noord-Brabant

- Provincie bestrijdt nog zo veel mogelijk nesten en werkt aan een beheeraanpak met Brabantse gemeentes en imkerij.

Vanaf 2026 bestrijdt provincie alleen nog nesten vanuit haar biodiversiteitsbelang

- Andere partijen bestrijden vanuit hun eigen belang of wettelijke taak.

Provincie Noord-Brabant

Brabantse aanpak vanaf 2026

Uitgangspunt: Aanpak van de Aziatische hoornaar is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

- Betrokken partijen bestrijden de soort als deze raakt aan wettelijke taken en/of belangen
- Partijen maken zelf een belangenafweging in de bestrijding van de soort.
- Er wordt gewerkt met een risico gestuurde aanpak: nesten met grootste impact hebben voorrang

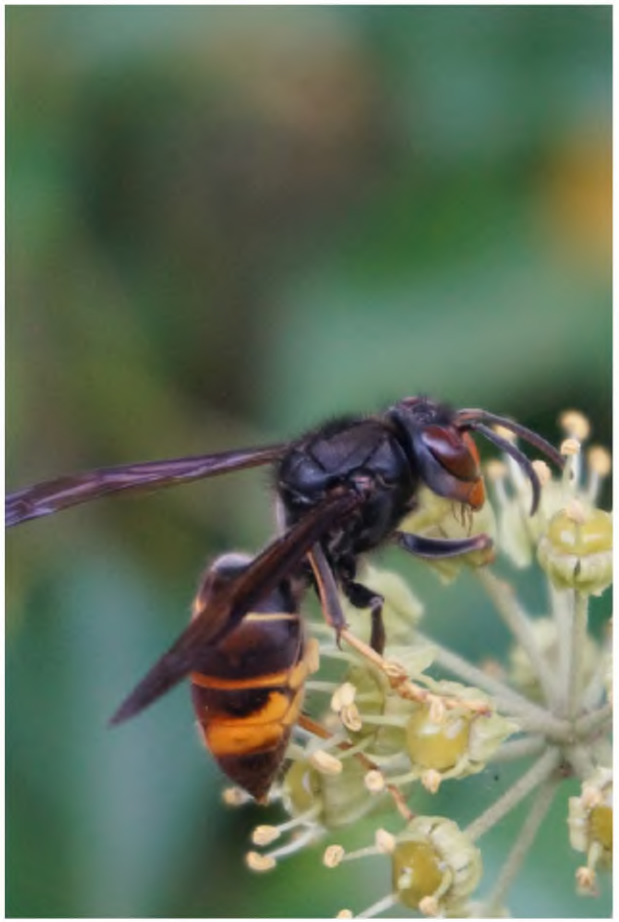

Input voor beheeraanpak:

- Brabants hoornaar overleg
- Beleidsadvies kenniscentrum insecten EIS
- Provinciale aanpak

Provincie Noord-Brabant

Brabantse aanpak vanaf 2026 - Bestrijding

Provincie bestrijdt vanuit biodiversiteitsoogpunt

- Natura 2000
- Leefgebieden van rodelijstsoorten

Gemeente bestrijdt vanuit het oogpunt van volksgezondheid en openbare orde

- Nesten die laag bij de grond hangen
- Nesten op locaties met hoog risico op verstoring/steekincidenten

Terreineigenaren bestrijdt nesten als hij/zij overlast ervaart van het nest.

Provincie Noord-Brabant

Brabantse aanpak vanaf 2026 – Bescherming bijenkasten

Imkers zijn verantwoordelijk voor de bescherming van hun bijenvolken. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden

- Beplanting voor ingang bijenkast
- speciale muilkorven
- elektrische harpen
- Koldo belasko val

Provincie Noord-Brabant heeft aanvullend middelen vrijgemaakt om de imkerij te ondersteunen.

- De exacte invulling hiervan

Provincie Noord-Brabant

Brabantse aanpak vanaf 2026 – Communicatie

Provincie stelt een communicatiestrategie op rondom de Aziatische hoornaar

- Ontwikkelen en delen communicatiemateriaal voor gemeentes
- Terugkerende communicatiemomenten zoals bijvoorbeeld kennisdagen
- Voorlichting aan verschillende doelgroepen

Ook aandacht voor:

- Correct gebruik pesticiden
- Verbeteren imago inheemse wespen

Provincie Noord-Brabant

Vragen?

